

gaan, terwijl zij strakke beleidskader hanteren en graag specifieke (door inwoners niet altijd als belangrijk beoordeelde) resultaten willen? De ABCD-methode krijgt in Nederland steeds meer voeten aan de grond. Het past ook goed bij de gedachte van de 'sterke sociale basis' dat in vele beleidsdocumenten centraal staat. Het zal echter van zowel instellingen als gemeenten de grootste verandering vragen. Durven zij de macht uit handen te geven en vertrouwen te hebben in de buurten zelf?

Visser, E (2021)

Altijd nieuw gedoe

Utrecht: LSA bewoners (€19,99, pp. 130)

Onverwachte bevalling

Door Bob de Raadt, medische maatschappelijk werker en contextueel hulpverlener, Erasmus MC Sophia, Rotterdam.

Onverwacht moeder worden, daar gaat het om in *Donderslag bij heldere hemel*. Michaela van Caspel bespreekt in dit boek zeventien bevallingsverhalen van vrouwen die niet wisten dat zij zwanger waren.

De vrouwen vertellen in een terugblik over hun paniek, de enorme pijn, de ongemakkelijke plaats van de bevalling, de eenzaamheid, de angst voor de opdringende realiteit van de geboorte, soms hun afwerende houding naar het pasgeboren kind, soms de directe omarming en acceptatie van hun kindje, het ongeloof vanuit de directe omgeving, de angst voor de reactie van de biologische vader en/of de eigen ouders, die dus opeens grootouders zijn geworden. Van Caspel kent de verloskundige praktijk uit haar eigen beroepservaring. Aan de hand van de ervaringsverhalen schetst zij de heftige emoties rondom de onverwachte bevalling. Daarnaast benoemt zij de persoonlijke beslissingen die de moeders na de bevalling maken: zowel de kant van de acceptatie van het kind als het ter adoptie aanbieden van het kind. Ook dat laatste is een emotioneel proces met veel ongemak en tranen. In haar boek komt ook de directe steun door familie en vrienden ter sprake. Die 'family support' is vaak van doorslaggevende betekenis, zeker bij een tienermoeder. Warme betrokkenheid helpt de 'opeens-moeder' om haar leven weer op de rails te krijgen. De auteur geeft een inkijkje in persoonlijke drama's en benadrukt de sociaal-maatschappelijke problematiek. Meningingen worden vaak onverbloemd uitgesproken en veroorzaken (onbedoeld) pijn en onbegrip. Van Caspel somt een lange rij van reacties en opinies op. 'Ze moet het geweten hebben, anders was ze nooit zo blij met het kind geweest.' 'Dat overkomt alleen mensen uit sociaal zwakke milieus.' 'Die vrouw moet psychisch niet in orde zijn.' 'Je weet toch wel dat je seks hebt gehad?' Et cetera. In alle openheid vertelt Van Caspel het 'opeens-moeder' verhaal van haar dochter en de rollercoaster die dat veroorzaakte. De opgetekende verhalen geven een duidelijk en soms schrijnend beeld van de psychosociale problematiek waar een onverwachte bevalling toe

leidt. Dapper om deze verhalen te vertellen, tegen alle vooroordelen in. Juist respectvol om voorbij de ontreddering te kijken en te zien hoe veel moeders (en vaders) deze situatie omgebogen hebben tot een innige en liefdevolle moeder-kind of ouder-kindrelatie. Naast de indringende ervaringsverhalen geeft de auteur toelichting op verschillende medische begrippen. Dat is nuttige aanvullende informatie. Ook waardevol is het hoofdstuk dat specifiek gewijd is aan de mogelijkheid om een kind via een adoptiegeling in een ander gezin onder te brengen, met behoud van de bezoekenmogelijkheid voor de moeder/ouders. *Donderslag bij heldere hemel* is, kortom, een boek met doorleefde ervaringsverhalen, over een onbekende problematiek, de kracht van moederschap en het belang van family support.

Caspel - Van Duijkeren, M, van (2021)

Donderslag bij heldere hemel – Bevallingsverhalen van vrouwen die niet wisten dat ze zwanger waren

Boekengilde B.V. (€18,95)

